

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela szósta po Zielonych świątkach, dnia 16. Lipca 1843.*

Religia,

Święty Ian Franciszek Regis.

(Dokończenie.)

Za przybyciem tutaj pisał Regis do naczelnego zwierzchnika zakonu, prosząc o wysłanie na misję do Kanady, dla opowiadania słowa Bożego dzikim i ludożerczym Huronom i Irokiezom. Przystał na tę prośbę generał zakonu; lecz hrabia de la Mothe Brion, wielki cnót świętego wielbiciel, tak silnie na prowincyała tuluźońskiego nalegał, iż Regis we Francyi pozostał i w następnym roku znowu do dyecezyi wiwareńskiey powrócił, gdzie z podwoionym zapalem iął się nawracania heretyków i kierowania na zbawienną drogę grzeszników. Był on pod względem duchownym tém, czém są pod względem fizycznym nadzwyczajni lekarze, których na ostatku wzywają dla ratunku w chorobach uznanych za nieuleczone. Zaproszony od biskupa Walencyi, okazał w miasteczku Saint-Agrève wielki heroizm cnoty. Dano mu znać, iż w pewney gospodzie kilkunastu rozwiozłych młodzieńców, zagrzanym winem i rozpustą, żadnego hamulca nie kładzie słowom i dopuszczają się wyuzdanych bezpraw. Natychmiast pospieszył na miejsce wskazane; przywitano go

obelgami, a gdy mówić zaczął, wzgardą okryto jego mowę. Jeden zmnięty cierpliwych, lub bardzięty zuchwałych rozpustników, wyciął mu policzek. „Dziękuję ci, miły bracie“ rzekł Święty, nadsławiając drugi policzek i żadnego nie okazując wzruszenia; „dziękuję ci, żeś się ze mną obszedł w ten sposób; gdybyś mię znał, wiedziałbyś, że zasługuję jeszcze na gorsze.“ Ta cierpliwość anielska rozbroiła obecnych, i wszyscy odeszli w zbawiennem pomieszanu.

Następnie w Puy i okolicach pracował z iak naywiększą gorliwością nad zbawieniem bliźnich. Za cud prawdziwy uważano nawrócenie nayzakamienialszych grzeszników. Kilka wymienimy przykładów. Pewien kupiec bogaty, lecz złego życia, nienawidził świętego męża, iedynie dla chót jego i woyny, iaką on wiódł z grzechami. Nie dość miał na nienawiści, szarpał go ustawicznie słowy i nayszkaradniejsze miotał nań potwarze. Za całą zemstę, Święty postanowił go nawrócić. Trudne przedsięwzięcie; lecz czegoż święty, wsparty Boską pomocą, dokazać niezdola! Ponieważ kupiec chciwym był zysków, Regis zaiął się naprzód ułatwieniem odbytu jego towarów. Gdy tym sposobem ziednał ku sobie życzliwsze jego chęci, i powolniejszym go znalazłszy, przystą-

pił wreszcie do wielkiego dzieła zbawienia. „Wszelkich zabiegów twoich,“ zapytał go jednego razu, „iakiż będzie koniec? Za kilka lat, iutro nawet może, śmierć w mgnieniu oka wydrze ci owoc tyłu prac i kłopotów. Izaliż warto tak wielce o to się frasować? I na cóż przyda ci się w bliskim dniu wieczności, żeś zgromadził te nikczemne okruchy, jeżeli duszę swą stracisz?“ Słowa te, wyrzeczone z zapalem i głębokim przekonaniem, wydarły na kupcu wrażenie, iakiego się pozbyć nie mógł. Przez dzień cały obecnymi były w umyśle iego, w nocy sen mu one kłóciły. Niespokoiny, zmieszany, wzruszony aż do głębi, zaraz nazajutrz rano poszedł do Regisa wynurzyć mu swe uczucia. Mąż Boży, biegły w sprawach tego rodzaju, zagrzmiawszy mu nad uchem trąbą sądu ostatecznego, przechodząc zrzęcznie od obawy do nadziei, i rozniecając w sercu zmiekczonej już skrucą pierwsze isierki miłości boskiej, potrafił natchnąć weń uczucia najszczerzej pokuty. Wysłuchał potem iego spowiedzi z całego życia. Kupiec łzami zalany, wyznawał błędy swe z tak żywą skrucą i żalem, iż mu święty lekką tylko nazaczył pokutę. Zadziwiony tём pobłażaniem, zapytał, dla czego z nim się obchodzi z taką łaskawością. „Bądź spokojnym,“ odpowiedział Regis; „coś pozostaie z twoich długów, ia biorę na siebie.“ Tyle miłości i dobroci zapaliło kupca świętym spółubieganiem się i iego zarliwości nowego przysporzyło żywiołu.

Regis sprowadził iedną młodą osobę z drogi nieprawości; młodzian, któremu tym sposobem odiał przedmiot iego namiętności, zapalony gniewem, powziął myśl straszliwą, wydarcia życia Świętemu. Zaczaił się przeć w ustron-

ném miejscu, kędy wiedział, iż Regis przechodzić będzie. Lecz ten światłem niebieskiem o bezecnym zamiarze uwiadomiony, zoczywszy młodzieńca rzekł: „Mily bracie, czemu tyle złego życzysz człowiekowi, który ci dobrze życzy i pragnąłby kosztem krwi własnej pozyskać dla ciebie zbawienie wiekuiste, największe ze wszystkich dóbr?“ Zwyciężony tak wzniósł miłością morderca, opuścił sztylet z ręku i upadłszy do nóg Regisowi, błagał o przebaczenie i powrócił na zawsze już na drogę cnoty.

Innego razu trzy młodzi rozpustnicy, do pierwszych w mieście Puy należący, z równie nieuczciwych pobudek zagniewani na Świętego, srogo poprzysięgli mu zemstę. Za zbliżeniem się nocy przyszli do kollegium i wywołali Regisa. Ten bez obawy wyszedł ku nim i rzekł: „Przyszliście, aby mi życie odebrać. Boli mię teraz, nie śmierć, którą przynosicie, iest bowiem ona ustawicznych mych życzeń przedmiotem; ale stan potępienia, w którym się znajduiecie, i co was tak mało zdaie się obchodzić.“ Zdumieni mocno się zmieszali. Regis uściskając ich wówczas i rodzicielską czułością całując, nalegał z mocą przekonywającą, ażeby poiednali się z Bogiem. Wszyscy trzy upadłszy na kolana, wyznali mu kolejno swoje zbrodnie, i odtąd aż do śmierci prawdziwie chrześciański i cnotliwy żywot wiedli.

Gdy znowu ieden nędznik znieważył, a nawet ciężko pokrzywdził Świętego, urząd wymagał, ażeby Regis wymienił iego nazwisko, dla należytego winowaycy ukarania. Święty wymienić nie chciał, czém ten wzruszony głęboko, nawrócił się szczerze i dziełami pokuty dawne występki zagładził.

Nie dość mając na prowadzeniu wojny z grzechem i walczeniu go pod wszel-

kiemi postaciami, w iakie się on przeobrażać umie, Regis usiłował wytepić go w samym źródle, niszcząc powody do niego. Związki pomiędzy osobami płci różney uważając zawsze za nader niebezpieczne, ile tylko mógł starał się onym zapobiegać. Pragnąc zaś ochronić od powtórnego wpadnięcia w grzech niewiasty złego życia, które wydarł rozpuszcie, założył ze składek pobożnych Chrześcian dom ucieczki, gdzie one w zamknięciu bogoboyny żywot wiodły.

Ostatnie cztery lata życia swego poświęcił Regis missyom w ziemi do Puy, Vienne, Valence i Viviers, przebiegając w ostréy zimowéy porze miejsca naynieodostępniejsze. Hugo Sourdon, doktor prawa, przedniejszy z obywateli miasteczka de Fay, przyjął go w dom swój. Miał on czternastoletniego syna, imieniem Klau dyusza, ociemniałego od sześciu miesięcy skutkiem bolesnéy choroby. Święty upomniawszy młodzieniaszka, ażeby w Bogu całą ufność położył, odszedł do sąsiedniéy komnaty na modlitwę z kilka osób téżże rodziny. Nim ukończył modły, młodzieniec wzrok odzyskał tak dalece, iż towarzysząc Regisowi, idącemu nauczać lud katechizmu, rozróżniał wyraźnie wszystkich obecnych, i odtąd zgoła na oczy już nie cierpiał. Sam on to zeznał pod przysięgą w sześćdziesiąt cztery lat potem, w obecności biskupów du Puy i Valence. Cud ten napełnił otuchą innego ociemniałego. Był to człowiek czterdziestoletni, a od ośmiu lat wzrok postradał. Przywiedziono go przed męża Bożego, który uczyniwszy nad nim znak krzyża, wnet go uleczył. Łacno poiać, ile one dwa cuda, o których głos rozszedł się wszędzie, pozyskały na jego korzyść umysły mieszkańców; missya zatem nayobfitsze wydała owoce.

Jednego razu, gdy się wdzierał na strome szczyty gór Velay, czepiając się cierni, któremi straszliwa ta droga naieżona była, posliznąwszy się upadł i nogę złamał. Każdy inny nie powstałby, bólem i cierpieniem przygnieciony. Lecz Święty nie stracił nawet zwykłéy spokojności; podniósł się iak mógł, i szedł daléy, opierając się na kiiu, podtrzymywany przez towarzysza. Przybywszy do miasteczka, zamiast chirurga szukać, pospieszył do kościoła, gdzie nań czekały tłumy ludu, i przez kilka godzin spowiadał. Nadaremno proboszcz uwiadomiony o przygodzie przez towarzysza podróży, prosił Świętego, ażeby odszedł; nie wprzód na to przystał, aż swą miłość ku bliźnim w zupełności zaspokoił. Wtedy dopiero dał opatrzyć nogę, która z wielkiém zadziwieniem świadka złamania onéy, okazała się doskonale zagoioną.

Wybrawszy się do miasteczka Louvese na święta Bożego narodzenia, zbląkany w lesie nocną porą, przeziębły, w gwałtowną zapadł gorączkę, niebacząc atoli na cierpienia nieznośne, po kilkakroć w ciągu świąt miewał kazania i słuchał spowiedzi gromadzących się tłumnie. Przeczuwając wreszcie bliski swój koniec, opatrzony Sakramentami świętymi, rzekłszy: „Jezu, Zbawicielu mój! polecam ci duszę moję i w twe ręce ją składam,“ spokojnie ducha oddał, w ostatniéy prawie godzinie, ostatniego dnia 1610. roku. W dniu 2. Stycznia kościół w Louvese otworzył swe bramy dla pogrzebu Świętego, na który się zgromadziło dwudziestu dwóch proboszczów i nieprzeliczone mnóstwo wiernych.

Skromny i pokorny Kapłan przez całe życie swoje starał się być poniżonym i wzgardzonym, lecz Bogu podobako się okryć go zaszczytem i chwałą; zwłoki

Świętego udarował mocą czynienia cudów. Dwudziestu dwóch biskupów Langwedocy, a w téj liczbie kilku arcybiskupów, pisało do papieża Klemensa XI.:

„Świadcami iesteśmy, Oycze święty, iż u grobu Jana Franciszka Regis, ślepi widzą, chromi chodzą, głusi słyszą, niemi przemawiają; a odgłos tych zadziwiających cudów rozlega się po wszystkich narodach.“

Po ściśłem, według porządku przepisanego, rozpoznaniu téj rzeczy, po zaprzysiężeniu sądowém licznych cudów, Klemens XI. w roku 1716. Jana Franciszka w poczet Błogosławionych zaliczył, a Klemens XII. w roku 1737., na prośby Filipa V., króla hiszpańskiego, Ludwika XV., króla francuskiego, i duchowieństwa Francyi, kanonizował.

Myślistwo.

W y ż e ł.

(Dokończenie.)

Nadto potrzeba mieć kawał drzewa czworograniastego, na ośm lub dziewięć cali długiego, którego strona powinna być szeroka na trzy części cala; drewno takowe karbuje się na kształt piłki, a na obydwóch końcach przewierca się dziury na wylot, dla wbicia przez nie na krzyż drewnianych gwoździków, trochę grubszych od pióra gęsiego. Rzucając takowe drewno na ziemię, gwoździki utrzymują ono zawsze na dobry cal podniesione od ziemi, ażeby pies mógł łatwo podnieść, gdy nań zawoła.

Kładzie się obroża na psa, bierze się drewno, którym nacieraiają się iak piłką zęby psie przednie, co go przymusza je otworzyć; natenczas kładzie mu się drewno na pysk ostrożnie, aby go nie ura-

zić, trzyma się ręką lewą pod szczęką, ażeby nie wyrzucił drewna, a prawą gładzi go się po głowie i wołając nań zwolna *tout-beau*. Jeżeli pies wyrzuci drewno na ziemię, kiedy się szczęką ręką nie utrzyma, potargnie się obroża dla ukarania go, i znowu nacieraiają mu się zęby drewnem. Pies widząc, iż karany bywa, gdy nie trzyma drewna w pysku, a że go przeciwnie gładzi gdy je trzyma, przyzwyczai się potem, trzyma je do woli, i za pokazaniem onego sam pysk otwiera.

Natenczas, aby go przyzwyczaić do brania drewna, pokaże mu się, mówiąc: *Apporte!* i razem gładząc go i pieszcząc, targając go oraz obrożą potrosze, aby go powolniejszym uczynić. Jeżeli sam bierze drewno, potrzeba go bardzo karessować i dawać mu do jedzenia kawałki przysmaczków. Mało jest takich, którzy by ieść chcieli, woła raczej, aby zdjęto z nich obrożę.

Gdy pies sam zbliża głowę i bierze drewno, natenczas jest ułożony, i w pół godziny potem bierze toż drewno z ziemi, wołając na niego *Apporte*.

Kiedy już drewno przynosi z należytem posłuszeństwem, każe mu się potem aportować co się podoba, rękawicę, skrzydła kuropatwie przyszyte do kawałka płótna, naśladować kuropatwę, albo skórę zaięczą wypchaną sianem.

Iak skoro zaś przynosi wszystko, idzie się z nim w pole, ażeby przyniósł pierwszą zabita kuropatwę, ale trzeba z sobą nosić obrożę i włożyć nań, gdy nie chce słuchać. Gdy dwa lub trzy razy przyniesie z wierzynę, już więcej nie będzie z nim trudności i będzie należycie aportował.

Ażeby psa nauczyć iść na wodę, w lecie, kiedy woda jest ciepła, rzuca się drewno wyżej wspomniane na wodę, na stopę lub dwie od brzegu, ażeby pies nogi tylko zamoczył; potrosze rzuca się drewno coraz dalej.

Jeżeli jest iaka mała sadzawka lub kanał, wpuszczają się na wodę kaczkę, której ucinają koniec jednego skrzydła, aby nie mogła ulecieć; pobudza się psa, rzucając bryły ziemi na kaczkę i strzelając z fuzji prochem. Gdy pies rzuca się na wodę i pływa za kaczką, nie trzeba go zwracać, owszem trzeba strzelić do kaczki z flinty, aby ją pies zniósł z wody.